

Bestyrelsen (Bestyrelsesmøde)

24-04-2024 08:30 - 09:00

Online

Information:

Som opfølgning på ekstraordinært direktionsmøde den 05.04.24 er det ikke lykkedes at finde et tidspunkt for et fysisk bestyrelsesmøde til at behandle dette emne.

Der er i stedet indkaldt til et online ekstraordinært bestyrelsesmøde den 24.04.24 kl. 08.30-09.00.

Indhold

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden.....	1
Punkt 2: Klyngestrategi - beslutningsoplæg vedr. nordjysk engagement i etablering af ny maritim logistik klynge.....	2
Beslutning for Punkt 2: Klyngestrategi - beslutningsoplæg vedr. nordjysk engagement i etablering af ny maritim logistik klynge.....	3
Punkt 3: Eventuelt.....	4
Punkt 4: Dagsorden oversigt.....	5

1. Godkendelse af dagsorden

Indstilling

Sekretariatet indstiller, at

- Dagsordenen godkendes

1. Klyngestrategi – beslutningsoplæg vedr. nordjysk engagement i etablering af ny logistik & maritim erhvervsklynge

Jf. bestyrelsesbeslutning den 09.02.2024 har Erhvervshus Nordjylland - sammen med de fire maritime kommuner (Frederikshavn, Hjørring, Thisted og Aalborg) – haft en dialog med BlueTechCenter på Fyn om nordjysk indflydelse på en kommende maritim & logistik erhvervsklynge.

Dialogen blev udmøntet i et oplæg til nordjysk engagement v/Erhvervshus Nordjylland på et ekstraordinært direktionsmøde den 05.04.2024, hvor Erhvervshus Nordjylland præsenterede potentialet, virksomhedernes og netværkenes interesse, den forventede effekt af en regional hub og et muligt budget for et nordjyske engagement.

Direktionen besluttede på samme møde at indstille to alternativer til bestyrelsen, hhv.

- 1) muligheden for en investering fra BRN som opstartshjælp til klyngen over en 3-årig periode, DKK 300.000 (år 1), DKK 200.000 (år 2), DKK 100.000 (år 3), *eller*
- 2) muligheden for at støtte klyngen udelukkende gennem støtteerklæring fra BRN samt evt. medfinansiering fra de relevante kommuner.

Bestyrelsen bedes tage stilling til direktionens forslag. Mødet indledes med et kort oplæg v/direktør for Erhvervshus Nordjylland, Lars Erik Jønsson.

Sagsfremstilling

Med afsæt i den nye nationale erhvervsfremmestrategi forventes Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse at annoncere et nyt klyngeudbud for perioden 2024-27 indenfor 14 nationale erhvervs- og teknologiområder som er særlige erhvervsstyrker for Danmark – inkl. en ny maritim & logistik klynge. Annonceringen er forsinket, men forventes i april med ansøgningsfrist ultimo maj - og med opstart fra 01.01.2025.

BlueTechCenter på Fyn har taget initiativ til at etablere en national maritim & logistik erhvervsklynge og samarbejder bl.a. med Erhvervshus Nordjylland, Aalborg Universitet og MARTEC via Rektorkollegiet for de maritime uddannelsesinstitutioner i Danmark herom. Hensigten er at sikre de nordjyske virksomheder bedst mulig nytte og effekt indenfor denne styrkeposition og – via et passende nordjysk engagement – at skabe et springbræt til afgørende investeringer i innovation og teknologisk udvikling i et nationalt såvel som internationalt perspektiv.

Nordjylland er kendetegnet ved en stærk maritim branche med en lang række virksomheder og arbejdspladser inden for både maritim service og udstyr. Nordjylland er også kendt for at være et væsentligt knudepunkt indenfor logistik bl.a. pga. transportkorridoren mellem bl.a. Norge og Sverige til kontinentet. Geopolitiske påvirkninger som krigen i Ukraine, Covid-pandemien har påvirket virksomhedernes supply chain og her har Nordjylland en uudnyttet nøgleposition, bl.a. pga. teknologisk og digital formåen.

Det er ikke alene virksomhederne omkring de nordjyske havne eller transportkorridoren, en klynge vil kunne komme til gavn. En klynge kan få stor betydning for virksomheder i *hele* Nordjylland, idet mange udstyrsproducenter, teknologileverandører mv. er lokaliseret i regionen.

Nordjylland er også kendetegnet ved centrale viden- og uddannelsesinstitutioner, der bidrager med teknologisk viden og dimittender inden for de to brancher. Det er med til at understøtte både innovation, den teknologiske udvikling og skabe grobund for spirende nye virksomheder og innovative samarbejder.

Samlet set bidrager det til arbejdspladser, jobskabelse og øget hjemtag af innovationsmidler, som igen er med til at bidrage til vækst og udvikling i regionen.

Klynger er et instrument i det nationale erhvervsfremmesystem og har to centrale formål – at udvikle og fremme erhvervspotentialerne for virksomheder og iværksættere samt understøtte løsningen af fremtidens innovationsudfordringer og understøtte fremtidens teknologier. Potentialet er stort. Til eksempel har Energy Cluster Denmark 500 medlemmer – heraf 300 små og mellemstore, en projektportefølje sammen med private og offentlige partnere på DKK 3 mia. Det er en voldsom gearing af den offentlige investering i klyngen, og der er grund til at tro, at et lignende forhold kan gøre sig gældende i en ny logistik og maritime erhvervsklynge.

Aalborg Universitet peger på tre relevante innovationsområder som fremtidige potentialer – nemlig grønne brændsler og elektrificering, digitalisering og automatisering samt miljø og biodiversitet. Der kan naturligvis være andre. Der er relevante synergier til Energy Cluster Denmark og Erhvervsfyrtårnet CO₂Vision, hvor havnenes potentiale ift. ind- og udskibning af CO₂, som grøn tankstation for skibe og som grønt vækstcenter for CCUS vil komplementeres af innovative forretningsmuligheder for erhverv indenfor logistik og maritime sektorer.

De eksisterende virksomhedsnetværk i Nordjylland skal opleve erhvervsklyngen som et supplement til deres virke, som en brobygger og stifinder til nationale og internationale samarbejdspartnere, og som en katalysator for udvikling og innovation for alle virksomheder i hele Nordjylland. Der er generelt en god opbakning til dette for de eksisterende netværk og virksomheder. En lang række virksomheder og aktører har indgivet støtteerklæring for etablering af en logistik og maritim erhvervsklynge, herunder en nordjysk hub. Se bilag 2B.

I bilag 2A uddybes et nordjysk fælles engagement i etablering af klyngen i form af potentialet, virksomhedernes og netværkenes interesse, den forventede effekt af en regional hub og et muligt budget for et nordjysk engagement.

Da BRN's næste ordinære bestyrelsesmøde ligger 24.05.24, og BlueTechCenter fra Fyn - der er lead på ansøgning for en nye logistik og maritim erhvervsklynge - forventes at skulle nå at klargøre ansøgning til Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse og Uddannelses- og Forskningsministeriet inden den forventede ansøgningsfrist ultimo maj 2024, er sagen drøftet på et ekstraordinært direktionsmøde den 05.04.2024. På dette møde besluttede direktionen at indstille to alternativer til bestyrelsen, hhv.:

- 1) muligheden for en investering fra BRN som opstartshjælp til klyngen over en 3-årig periode med DKK 300.000 (år 1), DKK 200.000 (år 2), DKK 100.000 (år 3). I den sammenhæng kan der skitseres resultatmål som forudsætning for midlerne, herunder f.eks. antal nordjyske medlemsvirksomheder mv.
- 2) muligheden for at støtte klyngen udelukkende gennem støtteerklæring fra BRN samt evt. medfinansiering fra de relevante kommuner.

Anbefalinger i klyngeanalyse udarbejdet af Navigators i oktober 2023:

Bestyrelsen besluttede 22.09.2023 at lade udarbejde en analyse af de nationale klyngers tilstedeværelse, medlemstal, samarbejde med nordjyske aktører og værditilbud til nordjyske virksomheder. Formålet med analysen er at sikre et overblik over klyngernes nuværende engagement i Nordjylland.

Analysen belyste følgende opmærksomhedspunkter og forslag i forhold til evt. fremtidige samarbejdsmodeller:

- Aftaler bør laves tværregionalt - de kommuner, der har særinteresser og særlige erhvervsstrukturer på de enkelte styrkepositioner, kan evt. bidrage yderligere økonomisk og opsætte konkrete mål for deres geografiske område.
- Der kan stilles forslag om fysisk lokation i regionen, hvis der er stærke virksomhedsinteresser, vidensmiljøer og erhvervsfremmeaktører.
- Lad aktører og videnspartnere i Nordjylland arbejde med hvilke indsatser, der skal arbejdes med, i samarbejde med klyngerne. På den måde får man størst involvering og ejerskab.
- Lav en satsning på centrale indsatser og nedsæt en arbejdsgruppe bestående af relevante klynger, nordjyske erhvervsfremmeaktører og virksomheder, som samarbejder om at løse opgaven baseret på klare rammer.
- Gå gerne i dialog med Erhvervsministeriet og Uddannelses- & Forskningsministeriet om rammerne og/eller brug dem som sparring.
- Ansæt evt. en facilitator til at løbe indsatsen i gang.
- Lav et fysisk innovations- og erhvervsfremmemiljø i Aalborg, hvor alle nordjyske erhvervsfremmeaktører og klynger har deres gang og samarbejder om konkrete projekter, værditilbud, events mm. Ansæt evt. en facilitator til at løbe indsatsen i gang.

Bilag:

- 2A - Notat med begrundelse for et nordjysk fælles engagement i etablering af klynge uddybet i form af potentiale, virksomheders og netværks interesse, forventede effekt af en regional hub samt oplæg til budget for et nordjysk engagement.
- 2B – Støtteerklæringer fra virksomheder og aktører for etablering af en maritim / logistik / transport klynge
- 2C – Erhvervshus Nordjylland motivationsoplæg på ekstraordinært direktionsmøde 05.04.2024

Indstilling

Det indstilles:

- At bestyrelsen tager stilling til direktionens forslag:
 - 1) muligheden for en investering fra BRN som opstartshjælp til klyngen over en 3-årig periode med DKK 300.000 (år 1), DKK 200.000 (år 2), DKK 100.000 (år 3) samt hvorvidt der skal måltal for støtten
 - 2) muligheden for at støtte klyngen udelukkende gennem støtteerklæring fra BRN samt evt. medfinansiering fra de relevante kommuner.

Beslutning for Punkt 2: Klyngestrategi - beslutningsoplæg vedr. nordjysk engagement i etablering af ny maritim logistik klynge

Bestyrelsen drøftede direktionens forslag og besluttede, at BRN i første omgang ønsker at støtte etableringen af den nye klynge via en støtteerklæring uden økonomisk etableringsstøtte. Eftersom det maritime erhverv er stærkt repræsenteret i Nordjylland, er BRN naturligvis interesseret i at følge udviklingen af klyngen tæt, sprede budskabet til de nordjyske virksomheder og evt. stemple mere ind hen ad vejen.

BILAG A

Mulig placering for Nordjylland i ny national logistik og maritim erhvervsklynge

På baggrund af den nordjyske erhvervsstruktur indenfor logistik og maritimt erhverv blev der på BRN-bestyrelsesmøde d. 09.02.2024 givet opbakning til, at en arbejdsgruppe, bestående af de fire maritime havnekommuner (Frederikshavn, Hjørring, Thisted og Aalborg) sammen med Erhvervshus Nordjylland afdækker, hvordan Nordjylland kan få mest mulig indflydelse på samt central placering i en kommende ny national logistik og maritim erhvervsklynge.

Indhold

Baggrund	1
Der ér nordjysk interesse for en national erhvervsklynge.....	2
Potentialet for Nordjylland	3
Innovationspotentialet	3
Logistik og maritim erhvervsstruktur i Nordjylland	4
Virksomhedernes muligheder ved en national erhvervsklynge	5
Værditilbud for virksomheder i kommende erhvervsklynge	5
Synergi til de nordjyske maritime netværk	6
National erhvervsklynge med hovedkontor på Fyn	7
Effekt ved regional forankret hub	8
Budget	9

Baggrund

Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse har udpeget 14 erhvervs- og teknologiområder som særlige erhvervsstyrker for Danmark, herunder muligheden for en klynge indenfor "logistik og maritim teknologi" (jf. referat af DEB-møde d. 27.10.2023). Pt. eksisterer der ikke en erhvervsklynge for logistik og maritim teknologi.

Det nuværende klyngeprogram dækker perioden 2020 - 2024. I annonceringen "Klyngeprogram 2025-2028" vil der i foråret indkaldes ansøgninger og ske en udpegning af erhvervsklynger for de kommende fire år. Ansøgningsfrist forventes i maj 2024. Det er Uddannelses- og Forskningsministeriet samt Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse, der udpeger og tildeler nationale midler ifm. klyngeprogrammet.

BlueTechCenter på Fyn har taget initiativ til at etablere en national erhvervsklynge indenfor området. Der er ikke kendskab til initiativer fra andre organisationer. Erhvervshus Nordjylland er i løbende dialog med BlueTechCenter og har siden december 2023 afsøgt nordjysk motivation og involvering, nordjyske virksomheders behov inden for området samt relevante innovationspotentialer for regionen.

Der ér nordjysk interesse for en national erhvervsklynge

Erhvervshuset har afholdt en lang række bilaterale møder med centrale nordjyske virksomheder og aktører. Der har været en overvældende interesse og opbakning til at bidrage til dialogen, både fra startups, små og store virksomheder samt fra aktører, ikke kun i Nordjylland. Der er samlet set generelt interesse for og opbakning til, at der etableres en national erhvervsklynge på området - og for en regional forankring af denne i Nordjylland.

En støtteerklæring er returneret af mange centrale virksomheder og aktører. Se bilag B.

Følgende møder er afholdt:

- Dialogmøde 15.2.2024 med nordjyske virksomheder, vidensinstitutioner, aktører m.fl.
- Dialogmøde 1.3.2024 med Serviceteam Skagen, Maritime Network Frederikshavn og Hirtshals Service Group, samt Erhvervshus Nord og Business Hjørring på MARTEC
- Dialogmøde 8.3.2024 med Port of Aalborg, Business Aalborg og toneangivende nordjyske maritime og logistik virksomheder
- Dialogmøde 13.3.2024 med Hanstholm Maritime Service Network og Thy Erhvervsforum
- Dialogmøde 19.3.2024 med Nordsøens Forskerpark og Hirtshals Havn, herunder Danish Ocean Cluster

Centrale budskaber fra møderne

Der er bredt set på tværs af alle dialogmøder blevet udtrykt

- behov for en national erhvervsklynge til at løfte innovationen såvel i Nordjylland - som resten af landet, da en national erhvervsklynge gør det muligt at skabe brobygning mellem nordjyske startups, SMV'er samt store virksomheder, videninstitutioner og øvrige relevante aktører i hele Danmark
- at innovationsudvikling inden for teknologiområderne: Grøn Fuel og Elektrificering, Digitalisering og Automatisering samt Miljø og Biodiversitet er centrale områder for udviklingen af Det Blå Nordjylland
- at Nordjylland har en unik position grundet sin geografi og kæmpe potentiale for innovation og teknologisk udviklingen inden for logistik og transport qua ændrede supply chains, hjemtag af produktion mv. samt nøgleposition ift. digitalisering med stærkt IT-universitet og virksomheder inden for digitale løsninger. Et udviklingspotentiale, som en typisk traditionel logistikbranche har behov for at indfri, for at følge med udviklingen
- at Nordjylland kun bliver en stærk spiller i den kommende erhvervsklynge med en fysisk forankring i regionen, da en fysisk forankring kan medvirke til at samle virksomheder lokalt og regionalt ift. samarbejdsprojekter med videninstitutioner og andre virksomheder regionalt, nationalt som internationalt
- at forretningsinnovation er relevant for virksomheder inden for logistik og maritimt erhverv på tværs af regionens 11 kommuner, hvor fælles udviklingsprojekter og samarbejde om fælles interesseområder er med til at understøtte udviklingen i hele regionen
- at erfaringerne fra det tidligere MARCOD med udviklingsprojekter og samarbejde på tværs understøtter et godt samarbejde, som en ny erhvervsklynge - med en nordjysk regional hub - kan være med til at understøtte

Potentialet for Nordjylland

Nordjylland er kendetegnet ved en stærk maritim branche med en lang række virksomheder og arbejdspladser inden for både maritim service og udstyr. Nordjylland er også kendt for at være et væsentligt knudepunkt indenfor logistik bl.a. pga. transportkorridoren mellem bl.a. Norge og Sverige til kontinentet. Geopolitiske påvirkninger som krigen i Ukraine, Covid-pandemien har påvirket virksomhedernes supply chain og her har Nordjylland en uudnyttet nøgleposition, bl.a. pga. teknologisk og digital formåen.

Det er ikke alene de nordjyske virksomheder omkring de nordjyske havne eller transportkorridoren, en klynge vil komme til gavn. En klynge vil komme virksomheder i hele Nordjylland til gavn, idet mange udstyrsproducenter, teknologileverandører mv er lokaliseret i regionen bredt set.

Nordjylland er også kendetegnet ved en række centrale viden- og uddannelsesinstitutioner, der bidrager med teknologisk viden og dimittender inden for de to brancher. Det er med til at understøtte både innovation, den teknologisk udvikling og skabe grobund for spirende nye virksomheder og innovative samarbejder. Samlet set bidrager det til arbejdspladser, jobskabelse og øget hjemtag af innovationsmidler, som igen er med til at bidrage til vækst og udvikling i regionen.

En erhvervsklynge har to centrale formål – at udvikle og fremme erhvervspotentialerne for virksomheder og iværksættere samt understøtte løsningen af fremtidens innovationsudfordringer og understøtte fremtidens teknologier. Potentialet er stort. En klynge som Energy Cluster, har med 500 medlemmer – heraf 300 små og mellemstore, en projektportefølje sammen med private og offentlige partnere på 3 mia. kr. Det er en voldsom gearing af den offentlige investering i klyngen, og der er grund til at tro, at et lignende forhold vil gøre sig gældende i en ny logistik og maritime erhvervsklynge.

Den teknologiske udvikling accelererer, og der stilles større og større krav til virksomheder inden for disse brancher, særligt under grøn omstilling og klimadagsordenen. Samtidig er der i alle dele af regionen store rekrutteringsudfordringer og udfordringer med tiltrækning af kvalificeret arbejdskraft samt bosætning. Hertil kommer en øget risiko for brain drain af dimittender fra regionens centrale viden- og uddannelsesinstitutioner. Understøttes erhvervsudviklingen inden for de to brancher aktivt bliver det muligt at skabe yderligere udvikling og værdi, som kan være med til at fastholde og styrke den eksisterende position.

Innovationspotentialet

Både land- og søtransport afsætter stor belastning på klimaet, der gør at både logistik og maritimt erhverv har en central rolle ift. klimadagsorden, hvor målet er, at Danmark skal være uafhængig af CO₂-tunge brændsler inden 2050. Der bliver i endnu højere grad sat fokus på at accelerere overgangen fra sort økonomi til grøn økonomi, og det sker ved ambitiøse klimamål, stigende krav og regulering, også inden for logistik og det blå område med fokus på omstilling fra fossile brændstoffer til grønne brændsler, som fx grøn metanol og ammoniak samt elektrificering. Desuden er områderne også præget af en hastig digital udvikling, der stiller krav til digitalisering og automatisering ift. løbende drift, vedligehold og optimering samt udnyttelsen af digital logistik og data.

Med de krav og forventninger, der udrulles ifm. klimadagsordenen, fx klimamål for skibstrafik, transport via CO₂-neutale løsninger samt fokus på miljø og biodiversitet, opstår der nye potentielle forretningsområder for nordjyske virksomheder inden for de to brancher.

Aalborg Universitet fremhæver tre særlige innovationspotentialer for virksomheder i Nordjylland som værende bl.a. grønne brændstoffer, CO2 og elektrificering, digitalisering og automatisering samt beskyttelse af miljø og biodiversitet. Disse begrundes bl.a. med:

- FN's søfartsorganisation IMO har vedtaget en række ambitiøse klimamål for skibstrafikken, der senest i 2050 skal være klimaneutral. Dette vil stille store krav til det teknologiske udstyr til skibsfarten. Lovgivningen på området er dermed med til at drive forretningsudviklingen indenfor grønne brændstoffer, elektrificering og nye teknologier til f.eks. at mindske udledning af skadelige stoffer til luft og vand.
- Det maritime område er som følge af bl.a. sikkerhedsregler til søs et gennemreguleret og lovgivningsstyret område, som fordrer nye digitale løsninger til skibsfarten. Det er et område, der er i rivende udvikling, og hvor ikke mindst den maritime branche har et stort behov for innovation.
- Der er et hurtigt voksende fokus på miljø og biodiversitet ift. bekæmpelse af mikroplast, invasive arter, skibrensning, overvågning og beskyttelse af dyr, planter og biodiversitet til vands. Dette vil få en indvirkning på krav og forventninger inden for logistik og maritimt erhverv.

En national klynge har en central rolle i at understøtte innovationssamarbejder mellem universiteter og virksomheder og bygge bro mod relevant forskning og udvikling.

Logistik og maritim erhvervsstruktur i Nordjylland

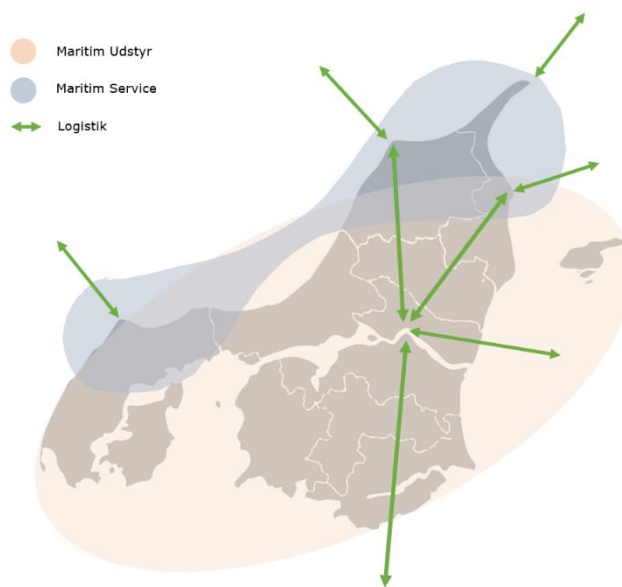
Det er to brancher med relevans for hele region Nordjylland. En kortlægning af erhvervshavne, maritim service og udstyr samt knudepunkter for transportkorridoren viser samlet set, at der er mulighed for fortsat vækst, udvikling og jobskabelse ift. logistik og maritimt erhverv for virksomheder i alle 11 kommuner i regionen.

Det maritime erhverv er traditionelt et meget stærkt erhverv i Nordjylland, særligt i tilknytning til havne, spedition og godshåndtering og skibsbygning samt maritim service og maritimt udstyr.

Aalborg og opland mod både nord og syd er kendetegnet ved teknologitunge maritime udstyrsproducenter, der er med til at udvikle nye løsninger under den grønne dagsorden, fx grønt brændstof og AI-baseret teknologi til at optimere brændstof-besparelser samt navigationssystemer til skibsfart baseret på satellitkommunikation.

De nordjyske kysthavne er omdrejningspunkt for at servicere store dele af den maritime flåde i Danmark og internationalt. Havnene har reparationsværfter, der virker som vækstlokomotiver for underleverandører (service- og udstyrsproducenter) i nærområdet.

Logistikbranchen indeholder et latent stort potentiale. Europas og hele verdens leverandørkæder og supply chains påvirkes af geopolitiske forhold, og hele klimadagsordenen sætter også et stort præg. Samtidig er det en traditionel branche, hvor der er et uforløst

Figur 1: Udviklings- og innovationspotentialer relevante for erhverv i hele regionen

potentiale i digitalisering, automatisering, elektrificering mm. Der er uforløste potentialer ift. logistik og lagre. Nordjyllands motorvejs- og jernbaneforbindelser er centrale ift. det transeuropæiske transportnetværk TEN-T. 300.000 lastbiler passerer årligt de nordjyske færgehavne og forbinder Nordjylland med Skandinavien og Europa.

De nordjyske havne har direkte adgang til de nordatlantiske logistikruter, hvor det nordatlantiske område vil være et vækstområde sikkerhedspolitisk og ift. forsyningssikkerhed og klima. Desuden viser en nylig kortlægning af leverandører til forsvarsindustrien, at en tredjedel af disse leverer ydelser eller produkter tilpasset forsvaret på det maritime område.

Regionen har i kraft af det stærke maritime erhverv, transportkorridoren samt erhvervsfyrtårnet CO2Vision gode forudsætninger for at kunne udnytte og understøtte ambitionerne i de stedbundne potentialer.

Virksomhedernes muligheder ved en national erhvervsklynge

I Nordjylland er der erfaringer fra tidligere logistik og maritime klynger. Flere virksomheder – særligt de større nordjyske maritime virksomheder – ser fortsat en erhvervsklynge som en central platform for udvikling af nye forretningsområder. En erhvervsklynge giver adgang til nye kontakter, udvikling og innovation, der kan være med til at understøtte opdyrkelse af nye forretningsområder. Her kan de søge nye input, projekter og netværk med andre innovative virksomheder og startups, som de kan sparre med og investere i.

Iværksættere og startups kan styrkes af samarbejder og kontakter i erhvervsklyngen, så de kan blive klar til markedet med deres produkt eller serviceydelse - og hermed at etablere en forretning, der giver dem mulighed for at vækste, skabe omsætning, jobs og arbejdspladser i regionen.

Erfaringerne fra tidligere klyngeindsatser i den maritime branche, som Maritime Stars – acceleratorforløb, hvor startups udvikles sammen og med etablerede virksomheder – fremhæves adskillige gange i dialogen med aktører og netværk som en vigtig og afgørende indsats.

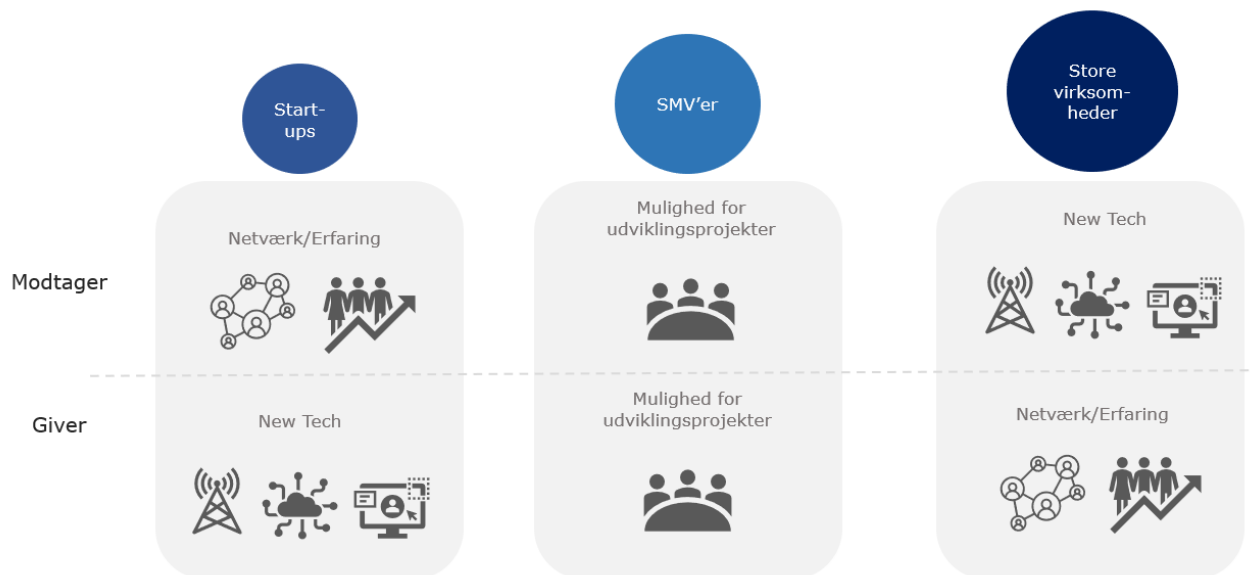
Værditilbud for virksomheder i kommende erhvervsklynge

Formålet med den nye erhvervsklynge er bl.a. at understøtte, at der skabes flere innovationsaktive SMV'er og startups inden for logistik og maritimt erhverv.

Som vej til at understøtte flere innovationsaktive SMV'ere og startups arbejder BlueTechCenter på at skabe følgende værditilbud for SMV'ere i den kommende nye erhvervsklynge:

- Tematiserede netværksaktiviteter (fx i samarbejde med lokale virksomhedsnetværk)
- Forløb inden for forretningsinnovation, fx nye produkter, services samt nye forretningsmodeller
- Startup acceleration – industrispecifik forretningsudvikling, investornetværk, adgang til domæneviden og eksperter, fx innovationssprints og inkubatormiljøer
- Samarbejder ml. problemejere (store virksomheder) og innovative løsningsleverandører (SMV'er)
- Samarbejdsprojekter om ny teknologi med videnspartnere
- Events med fokus på ny teknologi ved videnspartnere

Se figur 2 for muligt samspil mellem startups, SMV'ere og store virksomheder, hvor netværk og erfaringer overfor udvikling af nye teknologier og muligheden for udviklingsprojekter illustreres.

Figur 2: Muligt samspil mellem startups, SMV'ere og store virksomheder
Kilde: Marika Jensen, Innovationssamarbejde med effekt, Sternula, 02/2024

Synergi til de nordjyske maritime netværk

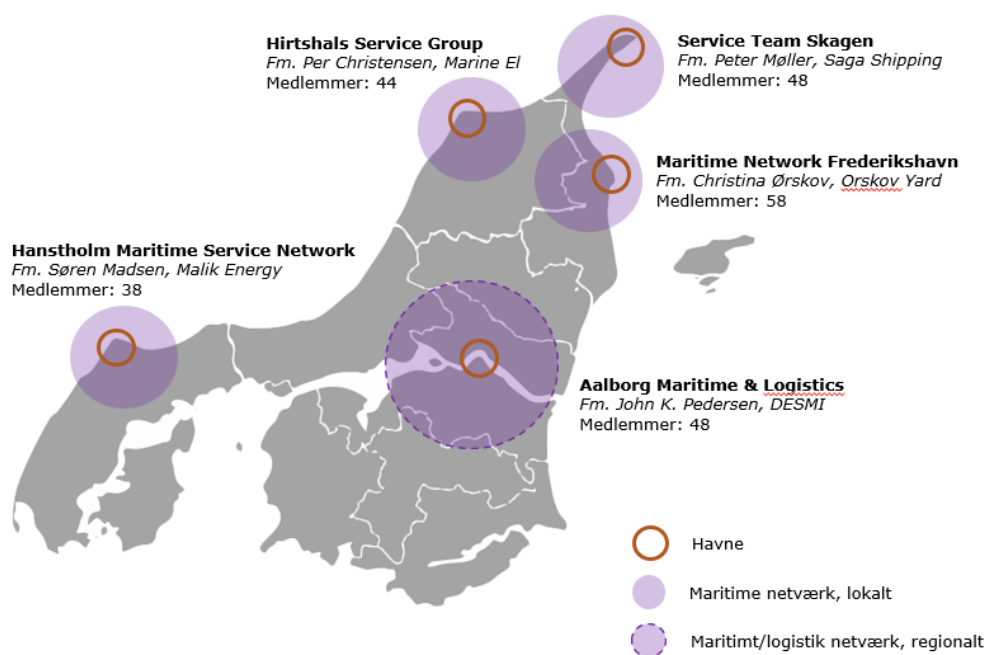
Nordjylland har en lang historik med stærke lokale maritime virksomhedsnetværk koncentreret omkring de nordjyske erhvervshavne i Skagen, Frederikshavn, Hirtshals, Hanstholm og Aalborg. Netværkene koncentrerer typisk det lokale erhverv omkring den pågældende havn.

Hvor de øvrige netværk primært har fokus på maritim service, har netværket i Aalborg primært fokus på logistik og maritimt udstyr. Netværket i Aalborg er desuden ikke geografisk begrænset, men dækker bredt virksomheder fra alle dele af Nordjylland.

De fem lokale virksomhedsnetværk i Nordjylland indenfor området har i dag flere hundrede medlemmer, men giver udtryk for, at de mangler ressourcer til at sikre, at virksomhederne bliver en del af større udviklings- og innovationsprojekter. Se medlemstal for de fem nordjyske maritime virksomhedsnetværk samt geografisk fordeling i figur 3.

En ny logistik og maritim erhvervsklyngeorganisation vil være et supplement til de eksisterende virksomhedsnetværk og virke som katalysator for udvikling og innovation for alle virksomheder i hele Nordjylland – og resten af landet. Erhvervsklyngen vil agere brobygger til viden og virksomheder på tværs af landet samt internationalt, og fokus vil være på udvikling og innovation samt matchmaking på tværs af regionen, nationalt som internationalt.

Den nationale erhvervsklynge vil på den måde kunne komplementere de lokale netværk.

Figur 3: Maritime virksomhedsnetværk geografisk fordelt i Nordjylland

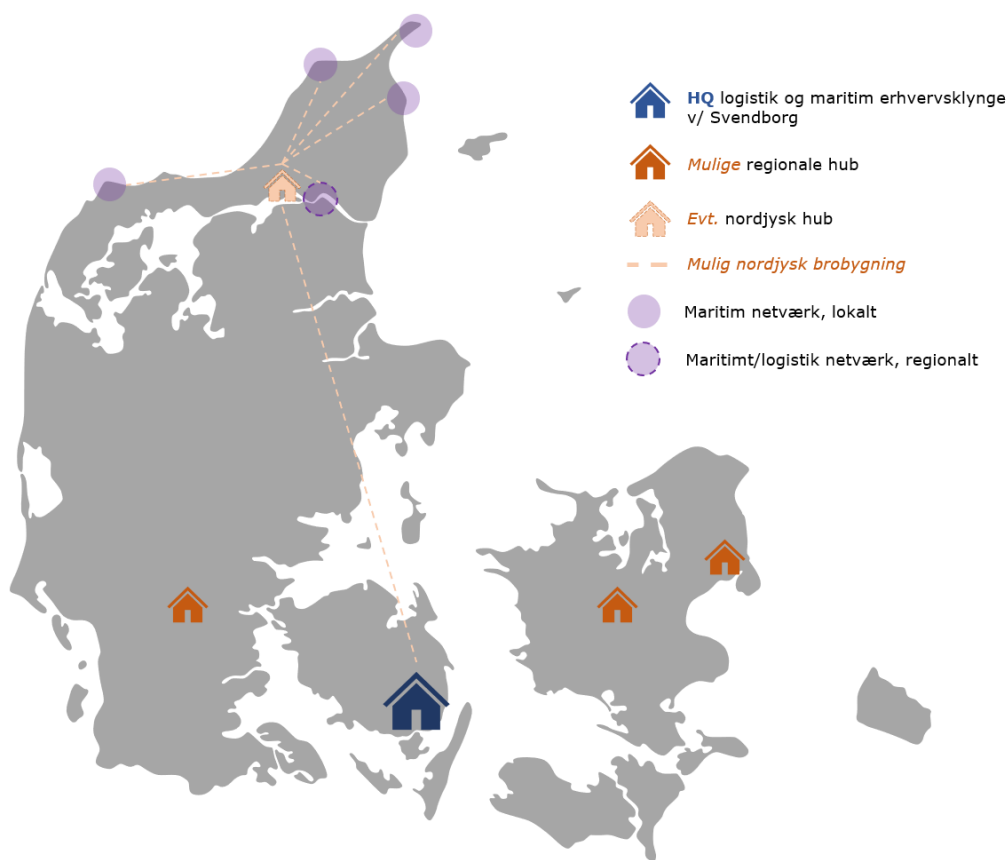
National erhvervs-klynge med hovedkontor på Fyn

BlueTechCenter på Fyn er initiativtager på etablering af ny national erhvervs-klynge inden for logistik og maritim teknologi og er pt. i dialog med regionale aktører om mulige regionale hubs, bl.a. i Syddjylland, på Sjælland og i København.

En regional hub er med til at skabe bindeled og virker som brobygger for regionale SMV'ere og startups mellem et regionalt og lokalt område og erhvervs-klyngens hovedkvarter. Se figur 5.

Erfaringen viser, at det for store virksomheder kan have mindre betydning, hvor et evt. hovedkvarter ligger. De har ofte ressourcerne til at indgå i samarbejder, alt efter hvor det relevante servicetilbud er for dem. Derimod har SMV'ere, startups og iværksættere ikke lignende ressourcer. Selv i Nordjylland kan afstande virke lange, fra fx kystområde/landdistrikt til storby og omvendt. Denne afstand må formodes kun at blive længere, hvis erhvervsstrukturen og de erhvervs-mæssige udviklingspotentialer for nordjysk erhverv, ønskes styrket og forløst via fx en national klynge med hovedkvarter på Fyn.

En forventet governancemodell er lignende andre nuværende erhvervs-klyngers modell, hvor medarbejdere i lokale hubs er lokaliseret/indstationeret i relevante organisationer. Det kunne her være fx ved en af havnene, netværkene, alternativt i Erhvervs-hus Nordjylland (i forvejen hub for klyngerne MADE og Odense Robotics).

Figur 5: Hovedkvarter og mulige regionale hubs

Effekt ved regional forankret hub

Nordjylland kan lykkes med at drage store effekter, gavn og merværdi ud af engagementet i en ny erhvervs-klynge for logistik og maritime teknologier.

Effekter, der understøtter klimadagsordenen - og realiseringen af Erhvervsfyrtårnet CO2Vision.

Det store potentiale ligger i, som regional hub, at medvirke til:

- At sikre regional forankring ift. relevante lokale virksomheders og partners behov
- Samskabelse af strategisk fokus og operationelle indsatser med særlig relevans for Nordjylland
- Indsatser målrettet lokal relevans
- Samlokalisering af aktiviteter
- Udvikling af innovationsprojekter fremadrettet med særlig regional relevans, herunder med midler fra EU, nationalt og private fonde
- Sikre klar arbejdsdeling og koordinering med øvrige nordjyske projekter og aktører
- Medvirke til etablering af en guld-klynge og et stærkt partnernetværk

Nordjyske virksomheder løftes ved at få øget adgang til nationale netværk, adgang til internationale relationer, netværk, matchmaking med centrale virksomheder og aktører inden for deres felt, samt ikke mindst innovationsforløb og nye midler.

De lokale nordjyske virksomhedsnetværk løftes gennem adgangen til ovenstående, som kan inddrages og støtte op om udviklingsbehov, identificeret i netværket eller hos de enkelte virksomheder.

Budget

Nedenstående budgetmodel er baseret på en foreløbig indikation fra BlueTechCenter Fyn, hvori det forventes, at aktiviteterne kan få støtte på 50-60% fra de nationale midler, og den resterende finansiering skal rejses via sponsorer og privat medfinansiering. Det tager givetvis tid at løbe dette i gang, hvorfor et budget, hvor det private engagement gradvist øges i takt med, at offentlige midler udfases, er sandsynligt. De endelige rammer for budget og finansiering kendes først ved annonceringen af "Klyngeprogram 2025-2028".

Traditionelt for erhvervs-klynger rejses den private medfinansiering ved:

- Medlemskaber fra virksomheder – ofte gradueret pba. virksomhedernes antal ansatte
- Medlemskaber fra universiteter, GTS, vidensinstitutioner
- Medlemskaber fra foreninger og lignende
- Medlemskaber fra kommuner

BlueTechCenter har bekræftet, at det samme forventes at gøre sig gældende her, og at medlemskaber fra nordjyske virksomheder og aktører vil indgå i finansiering af den nordjyske hub.

Forudsætningen bag nedenstående forslag til budget er, at det nordjyske engagement sikres gennem et eller flere årsværk, med et allokeret budget reserveret til nordjyske informationsaktiviteter mv.

Eksemplet er baseret på 1 årsværk i den regionale hub:

Udgifter:	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	I alt
1 årsværk	800.000	800.000	800.000	800.000	3.200.000
Indstationering og kontorhold	50.000	50.000	50.000	50.000	200.000
Netværks/virksomhedsaktivitet	150.000	150.000	150.000	150.000	600.000
	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000	4.000.000

Finansieringsmodel i kr.					
DEB-støtte i kr.	600.000	600.000	500.000	500.000	2.200.000
BRN	300.000	250.000	200.000	100.000	850.000
Privat	100.000	150.000	300.000	400.000	950.000
I alt	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000	4.000.000

Finansieringsmodel i %:	2025	2026	2027	2028
DEB-støtte %	60%	60%	50%	50%
Medfinansiering via BRN %	30%	25%	20%	10%
Privat kontingenter/sponsorater	10%	15%	30%	40%

20.03.2024

BILAG B – Version 2

Støtteerklæringer ifm. Mulig placering for Nordjylland i ny national logistik og maritim erhvervsklynge

Se tekst til støtteerklæring på næste side.

- Alfa Laval
- AR-Simply
- Business Hjørring
- Business Aalborg
- Danphone
- DESMI
- Desmi Ocean Guard
- EIFO
- Enterprise Europe Network
- Erhverv Norddanmark
- Erhvervshus Nord
- EUC Nord
- Frugal Technologies
- Green Instruments
- HaugaardBraad
- HIPAQ
- Homerunner
- Hoyer Group
- JMC
- Logimatic
- MARTEC
- ME-Production
- Nautimated
- NOENCO
- Norddanmarks EU-kontor
- Nordsøens Forskerpark
- Port of Frederikshavn
- Port of Hirtshals
- Port of Aalborg
- SH Group
- Sternula
- Terntank Rederi
- UCN
- Vendelbo Spedition
- VMS Group
- Wrist Group
- Aalborg Maritime & Logistics Network

25.03.2024

[Indsæt logo]

STØTTEERKLÆRING

- om støtte til den kommende nationale klynge for Logistiske og Maritime Teknologier

Formål

Som led i den forestående udpegning af Danmarks kommende nationale erhvervs- og teknologiklynger for klyngeprogrammet 2025-2028, skal der blandt andet udpeges og etableres en ny klynge indenfor logistiske og maritime teknologier (herefter benævnt "Klyngen").

Nærværende støtteerklæring har til formål at angive virksomhedens/organisationens interesse i at støtte etableringen af Klyngen via samarbejdet med Blue Tech Center og partnere fra Nordjylland, samt efterfølgende at bidrage til samarbejdet om Klyngens aktiviteter.

Virksomhedens/organisationens hensigter

Virksomhedens/organisationens støtte til Klyngen sker med henblik på understøttelse af den lokale forankring samt erhvervsområdets udvikling og konkurrencedygtighed.

Virksomhedens/organisationens støtte til Klyngens fremadrettede aktiviteter forventes blandt andet udmøntet såvel via medlemskab hos Klyngen som via deltagelse i relevante klyngeaktiviteter med fokus på innovation.

Virksomheden/organisationen ønsker således blandt andet at støtte aktiviteter med særlig lokal relevans, herunder f.eks., men ikke begrænset til, ved at bidrage til aktiviteter, der sikrer:

- at Nordjylland på baggrund af en stærk position indenfor logistik og maritime erhverv tager en central rolle i udviklingen af en national styrkeposition.
- at innovationspotentialet i nordjyske SMV'er indenfor logistik og det maritime forløses, herunder f.eks. indenfor teknologiområder som Grøn fuel og elektrificering, digitalisering og automatisering, havmiljø og dataopsamling mv.
- etablering af grønne vækstcentre for CCUS.
- brobygning mellem nordjyske virksomheder, vidensinstitutioner og allerede veletablerede lokale netværk.

Forbindtlighed

Støtteerklæringen er ikke juridisk bindende, men er et udtryk for virksomhedens/organisationens tilkendegivelse om at ville støtte såvel etableringen af som aktiviteterne i den kommende nationale klynge for Logistiske og Maritime Teknologier via samarbejdet med Blue Tech Center og partnere fra Nordjylland.

På vegne af **[indsæt virksomheds/organisations navn] [indsæt CVR-nr.]**,

[Indsæt dato], [Indsæt navn], [Indsæt titel]

Erhvervshus
NORDJYLLAND

Mulig placering for Nordjylland i ny national logistik og maritim erhvervsklynge

Fredag d. 5. april 2024

BRN Direktionsmøde, Brønderslev

Klyngeprogram i Danmark – og etablering af logistik og maritim klyngeorganisation

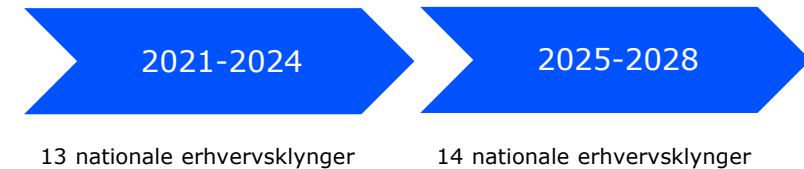
14 erhvervsstyrker

- Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse har udpeget 14 erhvervs- og teknologiområder som særlige erhvervsstyrker for Danmark
- Udmønter midler til at fremme innovationskraften i SMV'er via klyngeprogrammer
- *Klyngeprogram 2021-2024*: 13 erhvervsklynger

Kommende klyngeperiode

- *Klyngeprogram 2025-2028*
- ***Muligt vindue for en erhvervsklynge inden for logistik og maritim teknologi***
- ***BlueTechCenter på Fyn lead på etablering og ansøgning***

Nationalt klyngeprogram

Ansøgningsproces for 2025-2028

- Annoncering forår 2024
- Ansøgningsfrist maj 2024
- Opstart 1.1.2025

Arbejdsprocessen bag

Arbejdsgruppe

- De fire maritime havne-kommuner: Frederikshavn, Hjørring, Thisted og Aalborg sammen med Erhvervscenter Nordjylland

EHNJ - afsøgt nordjysk

- Motivation og involvering
- Virksomhedsbehov
- Innovationspotentialer for regionen

EHNJ - løbende dialog og koordinering med BlueTechCenter

Der ér interesse for en ny erhvervsklynge

Dialogmøder afholdt med bl.a. toneangivende nordjyske virksomheder, vidensinstitutioner, aktører m.fl.,

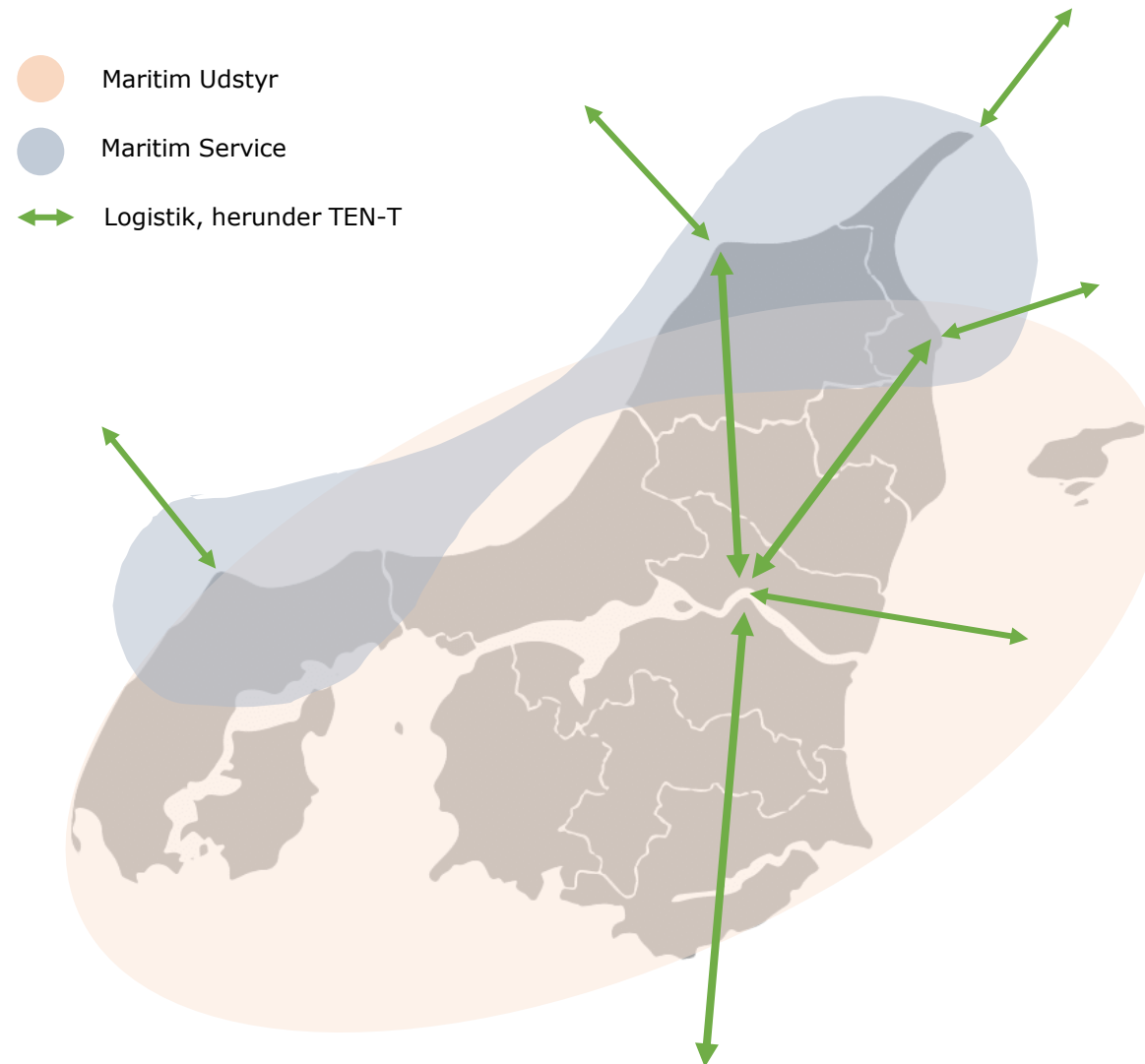
Pointer fra dialogmøderne

- **Behov for en national erhvervsklynge** på området for brobygning mellem nordjyske startups, SMV'er samt store virksomheder, vidensinstitutioner og øvrige relevante aktører i hele Danmark
- Relevante udviklings- og innovationsområder for Det Blå Nordjylland: **Grøn Fuel og Elektrificering, Digitalisering og Automatisering samt Miljø og Biodiversitet**
- **Nordjylland har unik position** ift. geografi og kæmpe potentiale for innovation og teknologisk udviklingen inden for logistik og transport, særligt med stærkt IT-universitet
- Nordjylland bliver **kun en stærk spiller i den kommende erhvervsklynge med en fysisk forankring i regionen** - kan samle virksomheder lokalt og regionalt ift. samarbejdsprojekter regionalt, nationalt som internationalt
- **Forretningsinnovation er relevant** for virksomheder inden for logistik og maritimt erhverv **på tværs af regionens 11 kommuner** - fælles interesseområder til at understøtte udviklingen for hele regionen
- Erfaringer fra MARCOD viser, at **en nordjysk regional hub - kan være med til at understøtte samarbejde og udvikling på tværs**

Støtteerklæringer med indikation af økonomisk medfinansiering er givet af

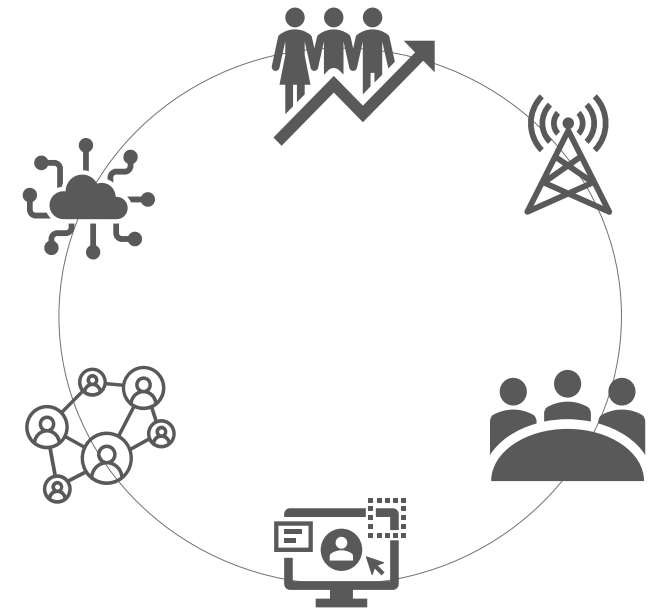
Alfa Laval	Logimatic
AR-Simply	MARTEC
Business Hjørring	ME-Production
Business Aalborg	Nautimated
Danphone	NOENCO
DESMI	Norddanmarks EU-kontor
Desmi Ocean Guard	Nordsøens Forskerpark
EIFO	Port of Frederikshavn
Enterprise Europe Network	Port of Hirtshals
Erhverv Norddanmark	Port of Aalborg
Erhvervshus Nord	SH Group
EUC Nord	Sternula
Frugal Technologies	Terntank Rederi
Green Instruments	UCN
HaugaardBraad	Vendelbo Spedition
HIPAQ	VMS Group
Homerunner	Wrist Group
Hoyer Group	Aalborg Maritime & Logistics Network
JMC	

Udviklings- og innovationspotentialer relevante for erhverv i hele regionen

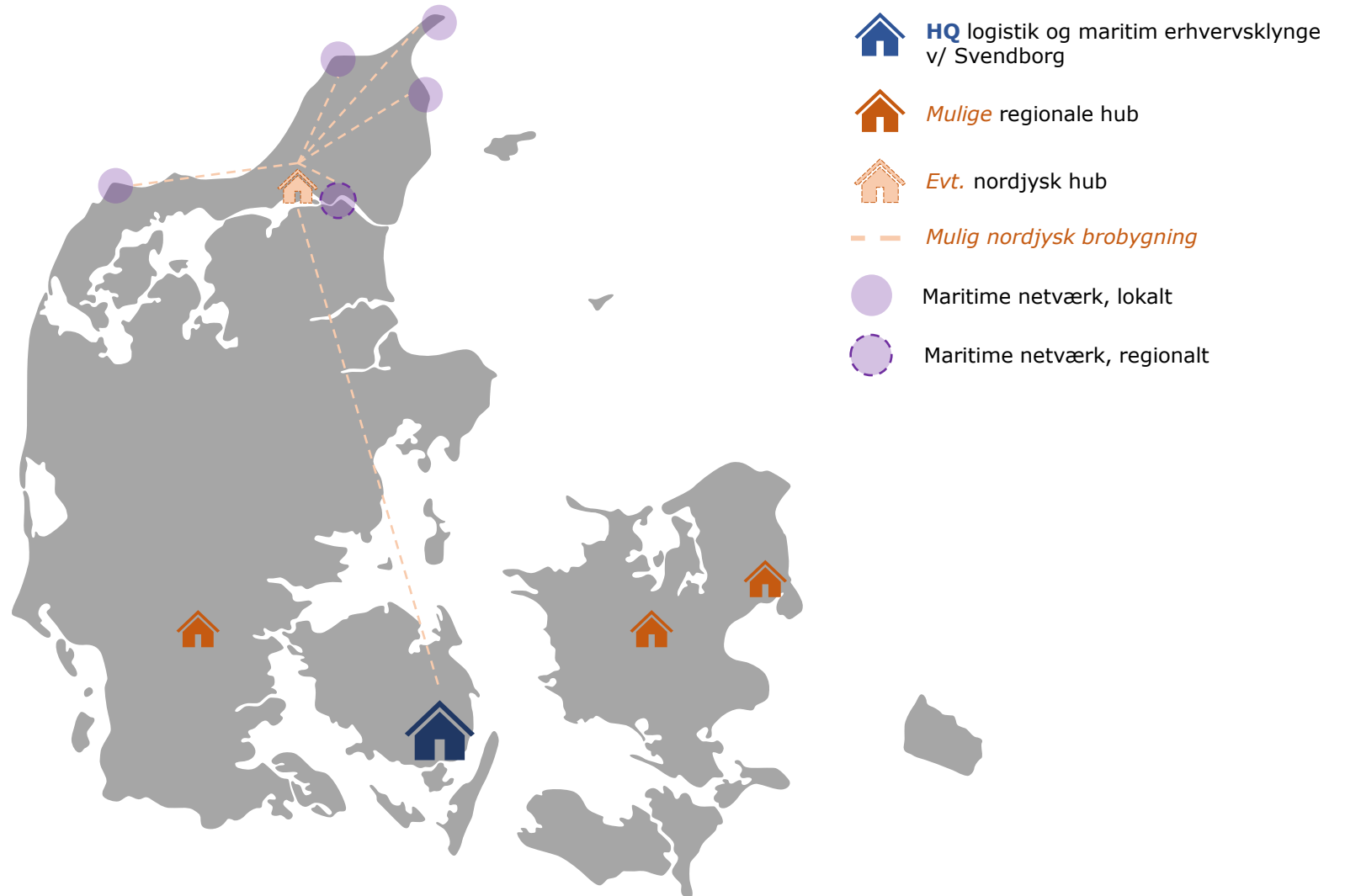

Mulige værditilbud i kommende erhvervsklynge

- Tematiserede netværksaktiviteter
fx i samarbejde med lokale virksomhedsnetværk
- Forløb inden for forretningsinnovation
fx nye produkter, services samt nye forretningsmodeller
- Startup acceleration
industri-specifik forretningsudvikling, investornetværk,
adgang til domæneviden og eksperter, fx
innovationssprints og inkubatormiljøer
- Samarbejder ml. problemejere (store virksomheder)
og innovative løsningsleverandører (SMV'er)
- Samarbejdsprojekter om ny teknologi med videnspartnere
- Events med fokus på ny teknologi ved videnspartnere

Hovedkvarter og mulige regionale hubs

Regional hub i Nordjylland – budgetforslag - investering

Forudsætning

- Klyngen og hubben bliver selv bærende og selvfinansierende uden regionale midler – over en periode på 4 år
- Et eller *flere årsværk* med et allokeret budget reserveret til målrettede nordjyske aktiviteter for SMV'er, startups og øvrige aktører i klyngen
- Investering
 - knyttet en resultatkontrakt betinget af yderligere privat medfinansiering
 - over perioden er faldende i takt med nordjyske privat engagement
 - Minimum investering
 år 1: 300.000 kr., år 2: 250.000 kr.
 år 3: 200.000 kr., år 4: 100.000 kr.

Udgifter:	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	I alt
1 årsværk	800.000	800.000	800.000	800.000	3.200.000
Indstationering og kontorhold	50.000	50.000	50.000	50.000	200.000
Netværks/virksomhedsaktivitet	150.000	150.000	150.000	150.000	600.000
	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000	4.000.000

Finansieringsmodel i kr.					
DEB-støtte i kr.	600.000	600.000	500.000	500.000	2.200.000
BRN	300.000	250.000	200.000	100.000	850.000
Privat	100.000	150.000	300.000	400.000	950.000
I alt	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000	4.000.000

Finansieringsmodel i %:	2025	2026	2027	2028
DEB-støtte %	60%	60%	50%	50%
Medfinansiering via BRN %	30%	25%	20%	10%
Privat kontingenter/sponsorate	10%	15%	30%	40%

Eksempler på medfinansiering

- virksomheder – ofte graderet pba. virksomhedernes antal ansatte
- universiteter, GTS, vidensinstitutioner
- foreninger og lignende
- kommuner

Indstilling

Det indstilles:

- at direktionen drøfter perspektiverne i oplægget og den videre proces, herunder:
 - vigtigheden af - og potentialet i - at understøtte fælles nordjysk indflydelse i opstarten af en ny national maritim og logistikklynge i form af en regional hub med kommunale / regionale midler med henblik på, at klyngen og hubben bliver selv bærende og selvfinansierende uden regionale/lokale midler over en periode på fire år.
 - muligheden for en investering fra BRN med en budgetramme over en 4-årig periode, hvor investeringen kunne knyttes op på en resultatkontrakt betinget af, at der rejses yderligere privat medfinansiering, og hvor investeringen fra BRN over perioden er faldende i takt med udviklingen af det nordjyske private engagement. En start investering i år 1 i 2025 kunne være på minimum DKK 300.000.
 - ønsket om at ansætte en fuldtidsmedarbejder, som ansættes lokalt/regionalt til at sikre målrettede nordjyske aktiviteter for SMVere, startups og øvrige aktører i klyngen.
- at der indkaldes til ekstraordinært bestyrelsesmøde såfremt direktionen indstiller punktet til beslutning, da deadline for klyngeansøgning er før næste ordinære bestyrelsesmøde.
- at direktionen tager "Orientering vedr. hvordan BRN generelt indgår i klyngesamarbejdet" til efterretning

13. Eventuelt

Dagsorden

BRN Bestyrelsesmøde - ekstraordinært

24.04.2024 | kl. 08.30-09.00 | Online

Deltagere

Per Bach Laursen
Vesthimmerlands Kommune

Jesper Greth
Rebild Kommune

Mogens C. Gade
Jammerbugt Kommune

Tobias Birch Johansen
Læsø Kommune

Niels Jørgen Pedersen
Thisted Kommune

Søren Smalbro
Hjørring Kommune

Mads Duedahl
Region Nordjylland

Birgit S. Hansen
Frederikshavns Kommune

Mogens Jespersen
Mariagerfjord Kommune

Martin Rune Hoxer
Region Nordjylland

Henrik Kruse
Vesthimmerlands Kommune

Christine Lunde
BRN sekretariat

Hakan Jakob Kosar
BRN sekretariat

Ida Nørgaard Otte
BRN sekretariat

Afbud:

Lasse Frimand Jensen,
Aalborg Kommune

Hans Ejner Bertelsen
Morsø Kommune

Mikael Klitgaard
Brønderslev Kommune

Gæster:

Lars Erik Jønsson
Direktør, Erhvervshus Nordjylland

Dagsorden

1. Godkendelse af dagsordenen
2. Klyngestrategi - beslutningsoplæg vedr. nordjysk engagement i etablering af ny maritim logistik klynge
3. Eventuelt

